

Restaurátorský a rekonstrukční záměr,
dřevěné schodiště městské knihovny v Poděbradech

Zadavatel: Městský úřad Poděbrady
Jiřího náměstí 20/I, 290 31, Poděbrady

Vypracoval: MgA. Jan Kracík, ak. soch. a rest.
2014
©

MgA. Jan Kracík
Kapitulní 103/19, 25262, Únětice
Tel.: 732286529
Mail: kracik@archetypa.cz
IČO: 71391355

Restaurátorský a rekonstrukční záměr,
dřevné schodiště městské knihovny v Poděbradech

Data architektury:

Umístění stavby:	městská knihovna v Poděbradech
Statut stavby:	není zařazena mezi kulturní památky
Restaurovaná část:	dřevěné samonosné schodiště
Materiál:	tvrdé dřevo - dub
Majitel:	Městský úřad Poděbrady Jiřího náměstí 20/I, 290 31, Poděbrady
Zadavatel:	Městský úřad Poděbrady Jiřího náměstí 20/I, 290 31, Poděbrady
Restaurátor:	MgA. Jan Kracík ak. soch. a rest. tel.: 732 286 529

Úvod:

Objekt se nachází pod číslem popisným 41v Poděbradech na náměstí. Architektura není zapsaná jako kulturní památka.

Předmětem restaurátorského a rekonstrukčního záměru jsou dřevěné samonosné schody. Jedná se tvrdé dubové dřevo.

Historie budovy:

Ve 2. Polovině 18. Století prodalo město prastarou budovu obecního domu, v němž byla od roku 1530, kdy byl dům postaven. V posledních letech byla budova užívána pouze jako radní dům nebo převážně k ubytování důstojníků při ložirech vojska. Dne 25. Listopadu 1775 byla budova prodána. Následně koupil magistrát dne 30. Prosince 1775 menší vedlejší dům u Kostelní brány, tehdy č.p. 51, později 41, od Marie Anny Holfeldové za 2050 zl.

Restaurátorský záměr v jednotlivých krocích:

- Průzkum
- Rozebrání schodiště na jednotlivé části a převoz do ateliéru
- Vytvoření provizorního schodiště
- Etapa čištění
- Konsolidace materiálu, lokální zpevnění
- Vytvoření nových segmentů
- Plastická retuš
- Demontáž provizorního schodiště
- Osazení restaurovaného schodiště
- Barevná retuš, barevné sjednocení
- Závěrečná povrchová úprava
- Restaurátorská zpráva ve dvou vyhotoveních

Návrh postupu a metodiky restaurátorského a rekonstrukčního záměru:

Průzkum:

Na památce byl proveden předběžný restaurátorský průzkum, na jehož základě bylo možné vypracovat restaurátorský záměr. Dále doporučuji provést podrobný restaurátorský průzkum, který za pomoci několika stratigrafických sond blíže určí jednotlivé barevné vrstvy a zřejmě také původní povrchovou úpravu.

Rozebrání schodiště na jednotlivé části a převoz do ateliéru:

Celkový restaurátorský proces lze provést pouze tehdy, bude-li schodiště celkově rozebráno na jednotlivé segmenty a následně bude započata etapa čištění po převozu do ateliéru.

Vytvoření provizorního schodiště:

Po dobu restaurování schodiště bude na místě vystaveno provizorní schodiště, které zajistí chod budovy. Jednotlivé schodišťové stupně budou pojednány z OSB desek.

etapa čištění:

Čištění bude probíhat nejprve mechanicky za sucha od prachových nečistot a mastných nánosů. Následně bude pokračovat čištění mechanicky chemickou cestou a to postupným odstraňováním nepůvodního povrchového ošetření. Bude brán maximální zřetel na zachování původní povrchové úpravy. Všechny postupy budou aplikovány s intenzitou nezbytně nutnou pro dosažení uspokojivého výsledku.

konsolidace materiálu, lokální zpevnění:

Na očištěný povrch bude lokálně aplikován zpevňující přípravek různé koncentrace dané mírou poškození a narušení postiženého materiálu.

plastická retuš, doplnění chybějících částí:

Drobné defekty dřevěného materiálu budou řešeny plastickou retuší dřevěným tmelem nebo tzv. vkládáním dřevěných špán. Směs tmelu bude navržena v průběhu restaurátorských prací a bude vytvořena speciálně pro tento účel. Místa s velkými defekty, kde již dřevo nepůjde zachránit, nebo místa kde dřevo zcela chybí, budou nahrazena dřevem novým, které bude v následujících etapách opticky sjednoceno s povrchem originálu. Jedná se především o nástupnice schodišťových stupňů, které budou muset být vyměněny zřejmě více jak z 90%.

Demontáž provizorního schodiště:

Před osazením originálních dílů schodiště na původní místo bude provizorní schodiště zajišťující chod budovy demontováno a odvezeno.

Osazení restaurovaného schodiště:

Zrestaurované díly původního samonosného schodiště budou osazeny na původní místo, pokud bude před tímto procesem ukončena sanace a rehabilitace zednických a štukatérských prací průchodu mezi patry. Protože pouze v tomto po sobě jdoucím postupu lze dosáhnout požadovaného výsledku a odpovídající kvality ve vztahu k záruce na provedené práce.

barevná retuš, barevné sjednocení:

Je více než pravděpodobné, že po dokončení všech předchozích etap bude nutno viditelná místa dřevěného materiálu lokálně barevně přizpůsobovat tak, aby se postupně doplněná místa s místy originálu scelovala a následně splynula ve výtvarně a technicky jednotný prvek.

závěrečná povrchová úprava:

Závěrečnou etapou restaurátorských prací bude celkové povrchové ošetření dřevěného povrchu ochranným nátěrem, který bude povrch dřeva chránit před prachovými nečistotami a dále zamezí vstupu případné nežádoucí vlhkosti do materiálu. Bude použit přípravek s chemickým složením vhodný do interiéru.

Technologická část:

Všechny technologické postupy s použitím požadovaných materiálů památkovou péčí budou aplikovány v souladu se zákonem 20/1987 Sb. o památkové péči.

Etapa čištění bude prováděna:

- a) za sucha pomocí štětců, kartáčků, vysavačů a stlačeného vzduchu
- b) za mokra s destilovanou vodou a párou
- c) chemicky

Etapa zpevnění:

Budou odborně aplikovány přípravky na zpevnění dřeva.

Lze předpokládat kombinaci přípravků:

- a) podle závažnosti narušení místa.
- b) podle míry provlhčení materiálu.

Etapa plastického doplnění:

Bude prováděna pomocí připravených tmelů pracujících na bázi akrylátového pojiva. Podle místa určení aplikace bude vždy navržena směs určena k doplnění chybějící části tak, aby vyhovovala jak po estetické tak po materiálové stránce. Větší doplňky budou provedeny dubovými špánami a fixovány akrylátovým lepidlem. Velké části jako např. nástupnice budou vyhotoveny z nového kusu dubového dřeva identických rozměrů.

Etapa závěrečné barevné retuše:

Bude provedena lazurně za pomoci přírodních hlinek rozpuštěných v příslušném velmi slabém roztoku akrylátu (např. primal), nebo budou použity lazurovací odstíny barev použitých v závěrečné etapě.

Etapa závěrečné povrchové úpravy:

Restaurovaná část bude v samém závěru impregnována hydrofobním ochranným přípravkem, který bude zvolen adekvátně podle druhu ošetřovaného materiálu. Tento přípravek bude speciálně připraven pro aplikaci v tomto interiéru, nebo bude použit některý z osvědčených přípravků (např. Remmers).

Restaurátorská zpráva:

Restaurátorská zpráva a fotodokumentace celého restaurátorského procesu bude vypracována v souladu §14., zák. 20/87 Sb. Zpráva bude vypracována tak, aby svým obsahem textové části i fotodokumentací postihla všechny vykonané pracovní postupy, a aby v budoucnu byla svým obsahem nápomocna příštím generacím při zachovávání kulturních a historických hodnot.

Závěr:

Všechny etapy vykonané v průběhu restaurátorského procesu přispějí k rehabilitaci korodovaného materiálu a k významnému zlepšení estetického vzhledu při zachovávání všech kulturních, historických a estetických hodnot.

V Úněticích dne 21.3.2014

MgA. Jan Kracík

Restaurátorský a rekonstrukční záměr,
dřevné schodiště městské knihovny v Poděbradech

Fotodokumentace současného stavu

Restaurátorský a rekonstrukční záměr,
dřevné schodiště městské knihovny v Poděbradech

Současný stav schodiště, celkové pohledy

Restaurátorský a rekonstrukční záměr,
dřevné schodiště městské knihovny v Poděbradech

Současný stav schodiště, detailní pohledy